

U.L. 1/2
 's-Gravenhage, 28 Januari 1937. 7/2

In aansluiting op d.z. rapporten inzake de commissie: "Hulp voor Spanje", Nederlandsche afdeeling van het te Parijs gevestigde "Comité International de coördination et d'Informations pour l'Aide à l'Espagne républicaine" heb ik de eer Uwer Excellentie te berichten, dat op 16-17 Januari j.l. te Parijs wederom een internationale conferentie is gehouden, waaraan werd deelgenomen door 464 vertegenwoordigers uit 21 verschillende landen. In de communistische organen, de "Rundschau" van 21 Januari "l'Humanité" van 17 en 18 Januari en "De Tribune" van 26 Januari j.l. komen uitvoerige verslagen over deze internationale conferentie voor.

Nederland was vertegenwoordigd door 14 gedelegeerden van de commissie "Hulp voor Spanje" (o.a. door haar secretaris Dr. J. Schrijver), van de Internationale Roode Hulp (I.R.H.) en de Internationale Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid. Het bestuur van de S.D.A.P., hetwelk ook een uitnodiging tot bijwoning had ontvangen, heeft deze uitnodiging afgeslagen.

Het karakter van deze bijeenkomst wordt voldoende getypeerd door de samenstelling van het presidium, waarin naast een aantal Spanjaarden o.a. zitting namen:

Victor Basch, Alg. voorzitter van de "Ligue des Droits de l'homme".
Paul Langevin, Alg. voorzitter van het Wereld Comité tegen Oorlog en Fascisme.

L. Jouhau

AAN:

Z.E. den Minister van Justitie.
 Z.E. den Minister van Buitenlandse Zaken.

In afschrift aan:
 Politie te Amsterdam en den Haag.
 Politie te Rotterdam en Utrecht.

L. Jouhaux, Alg. Secretaris van het Fransche Vak Verbond (C.G.T.)

Helene Stassowa, Alg. Secretaresse van de Internationale Roode Hulp (Moscou).

Jean Longuet, Fransch socialistisch Kamerlid.

Gabr. Duchêne, communiste, voorzitter van het Wereld Vrouwen Comité tegen Oorlog en Fascisme, en van de Internationale Vrouwenbond voor Vrede en Vrijheid.

L. de Brouhère, voorzitter van de Socialistische Arbeiders-internationale.

Marcel Cachin, Alg secretaris van de Fransche communistische partij.

Paul Perriijn, secretaris van het Internationaal Comité voor het Asylrecht.

Balthasar, links-socialistisch Belgisch Kamerlid.

Ben Tillet, Engelsch vakbondleider.

R. Breitscheid, uitgeweken Duitsch socialist.

e.a.

Al deze personen zijn uitgesproken aanhangers van en bijver-
raars voor een anti-fascistisch volksfront onder communistische
leiding en het behoeft dan ook geen betoog, dat deze conferentie
in hooge mate het karakter droeg van een volksfront-demonstratie,
en in wezen zich weinig onderscheidde van tal van vroeger te Parijs
gehouden internationale demonstraties onder dezelfde leiders, nu
een ten bate van de slachtoffers in Abessynië, dan weer quasi ter
wille van den vrede (Rassemblement Universel pour la Paix), dan
weer ter bescherming van het asyl-recht. Al deze agitatie gaan
uit van hetzelfde groepje te Parijs woonachtige communisten en
communisten-vrienden en maken een integreerend deel uit van de
door Moscou bevolen anti-fascistische eenheidsfront-actie, voorna-
melijk gericht tegen het Duitsche nationaal-socialisme.

Een en ander wordt ten overvloede bevestigd door een corres-
pondentie uit Parijs in "Het Volk" van 18 Januari j.l. (Ochtendbl.),
waaruit het volgende wordt opgenomen:

"Helaas

"Helaas moeten wij constateeren, dat het de communistische cellenbouwers er nog altijd om te doen is, op den rug van het bloeddende Spanje eigen doeleinden na te streven. De conferentie was minder bedoeld om hulp te brengen aan het gemartelde Spanje dan wel om de internationale eenheidsfrontbeweging van de communistische partij te bevorderen."

"Wel sprekend was in dit opzicht de interventie van Cachin, den Franschen communistischen leider. Geen woord over de manier waarop men Spanje hulp zou kunnen brengen, maar een heftige rede om internationaal het eenheidsfront te verwezenlijken. En wel allereerst die der vakbeweging. De communistische enscenering is trouwens uitstekend (hoewel al te opvallend) georganiseerd. Bij het opstaan van Cachin opplaudiseerde een claque minutenlang, als bij geen der andere sprekers. En na zijn rede, die naar hij zelf zeide, speciaal tot de socialisten en de vakverenigingsmensen was gericht, "stond de zaal overeind"."

Het heeft de aandacht getrokken, dat deze correspondentie uit Parijs wel werd opgenomen in het Maandag- ochtendblad van "Het Volk", doch niet werd overgenomen in een der andere bladen van de Arbeiderspers, waaruit zou zijn op te maken, dat de redactie, of het partijbestuur, het verder bekend maken van het troebele karakter van de internationale actie tot steunverleening, minder gewenscht heeft geacht, vreezende daarmede de actie van de Nederlandsche commissie "Hulp voor Spanje" in discredit te brengen. Niettemin blijft de S.D.A.P. krachtige steun verleenen aan de actie van deze commissie, wat o.a. ook blijkt uit het feit, dat een dezer dagen Prof. J. van Gelderen, hoofdamtenaar aan het Ministerie van Koloniën en candidaat van de S.D.A.P. bij de a.s. Kamerverkiezingen, zitting nam in het onlangs opgerichte Haagsche comité "Hulp voor Spanje".

In de vorige rapporten werd nog geen melding gemaakt van het feit, dat hier te lande, naast de commissie "Hulp voor Spanje" geheel afzonderlijk door de communistische Internationale Roode Hulp een eigen actie tot steunverleening aan Spanje werd ingesteld. Blijkens de in De Tribune voorkomende verantwoording, werd tot heden door de I.R.H. plm. f. 23.000.- aan geld voor dit doel ingezameld.

Hoewel in Nederland afzonderlijk werkend, is op de Parijs

gehouden

gehouden conferentie gebleken, dat beide acties, internationaal, althans voor wat betreft West-Europa, coördineeren in het te Parijs gevestigde comité.

Op de te Parijs gehouden conferentie werden redevoeringen gehouden door M.Cachin, L.Jouhaux, J.Languet en anderen, waarbij in het bijzonder de nadruk werd gelegd op de noodzakelijkheid van solidariteit en eenheid van actie vóór de vrede en tegen het fascisme in het algemeen en ten bate van het Spaansche volk in het bijzonder. "Er is geen twijfel of de vereenigde pogingen van de proletariërs en de democraten van de geheele wereld er niet in zullen slagen over het fascisme te zegevieren. Eenheid! Eenheid! Leve het wereld volksfront".

Voorts werd namens de verschillende delegaties verslag uitgebracht over hetgeen in de diverse landen is gedaan voor de hulpverlening aan het "roode" Spanje. Namens de Nederlandsche commissie sprak haar secretaris Dr. J. Schrijver te Amsterdam.

Onder degenen, die voorts verslag uitbrachten over de in Spanje heerschende toestanden, behoorde de bekende communist Jef Last, in de verslagen genoemd, als onder-luitenant van de Internationale Brigade, na een kort verblijf in Nederland weder op weg naar Spanje.

Uiteraard voerden meerdere Spaansche gedelegeerden het woord, terwijl als, opdergelijke bijeenkomsten blijkbaar onmisbaar succes-nummer, hier fungeerden de weduwe van de in Duitschland ter dood gebrachte communist Edgar André, en de burgemeester van het grensplaatsje Perpignan, dat volgens Duitsche berichten in werkelijkheid reeds een Fransch Sovjet-republiek zou zijn.

Aan het slot van de conferentie werd een resolutie aangenomen, waarin maatregelen voor een doeltreffende coördinatie van de verschillende hulpbewegingen worden aangegeven.

Verder

Verder werd besloten een speciale internationale commissie van geneesheeren te roganiseeren, waarin ook Dr. Schrijver zitting heeft. Er werden ook maatregelen voorgesteld tot evacueeren van Madrid en besloten een internationale compagne in te zetten voor de onderbrenging van Spaansche kinderen in verschillende landen, in het bijzonder in Frankrijk en België. De Tribune deelt mede, dat ook in Nederland reeds stappen zijn gedaan om hier eenige honderden kinderen onder te brengen.

Tenslotte werd vastgesteld, dat 14 Februari, de dag van de verkiezingsoverwinning van de Spaansche democratie, in 1936, een dag van hulp aan het Spaansche volk zal worden, die in alle landen een hoogtepunt in de hulpcampagne moet worden.

Volledigheidshalve kan nog worden gemeld, dat in Nederland behalve de steunactie van de commissie "Hulp aan Spanje" en van de I.R.H. nog een derde organisatie bestaat tot verleenen van hulp uitsluitend ten behoeve van het Spaansche regeeringsfront en wel de actie uitgaande van de R.S.A.F. en het N.A.S. en aanverwante groepen, onder de naam "Comité: Rood Spanje". Uiteraard heeft dit comité niet de minste samenwerking met de beide andere steunacties.

Hierbij moge worden genoteerd, dat op een onlangs te Rotterdam gehouden vergadering de N.A.S. leider C.Kitsz, die kort te voren was teruggekeerd van een bezoek aan Spanje, mededeelde dat hij van vooraanstaande leiders te Barcelona de boodschap had medegekregen: "stuur ons geen menschen; daar is nog een reserve van 80-duizend man, die niet aan het front zijn geweest; alleen is er behoefte aan vliegeniers". Kitsz raadde daarom avontuurlijk gezinde landgenooten aan, maar rustig hier te blijven en de Spaansche arbeiders niet in den weg te gaan loopen en hun levensmiddelen op te eten.

Hulp aan Spanje

(INGEZONDEN.)

De door de burgeroorlog zwaar geteisterde bevolking van Spanje, welke nood steeds groter wordt, heeft dringend behoefte aan voedsel, kleding en medicamenten. Een door het nationale comité „Hulp aan Spanje” uitgezonden ambulance, verricht in Spanje reeds haar werk van barmhartigheid.

Ook in Den Haag heeft zich, zoals men weet, een comité „Hulp aan Spanje” geconstitueerd, onderafdeling van de Nederlandse Commissie, welke op haar beurt aangesloten is bij het „Comité de Coördination et d'Information pour l'Aide à l'Espagne Républicaine”.

Dit, voorlopige, Haagse Comité, waarin o.m. zitting hebben de heren: prof. J. van Gelderen, dr. G. J. Geers, dr. Le Gras, mr. H. W. A. Elink Schuurman, A. J. Koens, mr. L. van Raalten, mevr. E. Coops-Broese van Groenau, mevr. Hoijenbos-Van Schalkwijk en mevr. M. Wierdels, doet een beroep op de bereidheid van allen, wien het zelfbeschikkingsrecht der volkeren ter harte gaat, om de nood der Spaanse bevolking, die lijdt onder de verschrikkelijke gevolgen van de burgerkrijg terwijl haar zelfstandig bestaan bedreigd wordt door dictatoriale machten, naar vermogen mede te helpen lenigen.

Het Comité heeft zich doen bijstaan door een aantal sub-commissies, welke zich met een bepaalde opdracht bezig houden. Het vraagt in het bijzonder uw aandacht voor de commissie voor het ophalen van kleding e.d. De heer H. J. van Harrewijn, Wesselstraat 232 zal gaarne alle soorten kledingstukken in ontvangst nemen, evenals breiwol. Op verzoek wordt een en ander gaarne afgehaald. En in de tweede, doch niet de laatste, plaats brengt het Comité in herinnering het gironummer van den heer H. J. Meinardi Jr., penningmeester, Acaciastraat 117, die gaarne giften in geld onder het motto: „Geuzenpenning” zal tegemoet zien. Het gironummer is: 296907.

Hier geldt in het bijzonder, dat snelle hulp dubbele hulp is.

De Commissie „Hulp aan Spanje”.

Wapert A
22/11 27